

ע"פ 63443/03/16 - יאיר בן שלמה רימר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

לפני כב' השופט אהרן פרקש, נשיא (בפועל) ע"פ 63443-03-16

כב' השופט משה דרורי, סגן נשיא

כב' השופט עודד שחם

המערער יאיר בן שלמה רימר

ע"י ב"כ עו"ד אוהד יהודה לוי

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ע"י עו"ד אושרת שוהם מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

פסק דין

השופט ע' שחם

בפנינו ערעור על הכרעת דינו של בית משפט השלום בירושלים (24.12.15, כב' השופטת ח' מ' לומפ בת.פ. 49777-03-14) בעניינו של המערער.

1. בהכרעת הדין הורשע המערער בעבירות של איומים והפרת הוראה חוקית. בהמשך לכך, הוטלו עליו עונשים של 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים, וכן קנס בסך של 3,000 ₪, או 30 ימי מאסר תמורתו.

2. בכתב האישום בעניינו של המערער נטען, כי ביום 23.3.14, במסגרת מ"י 22988-03-14 בפני השופט א' חן, הורה בית המשפט על שחרורו של המערער בתנאים מגבילים ובהם איסור על יצירת קשר עם השוטר אהוד יפרח (להלן - המתלונן) בין במישרין בין בעקיפין. בתום הדיון בסמוך לשעה 16:00 ברחוב חשין 1, לאחר שעלה המערער לרכב של יחידת נחשון, ומשהבחין המערער במתלונן, הוציא המערער את פלג גופו העליון מחלון הרכב, ואיים עליו באמרו "יאיר רימר משוחרר, אתה עוד תראה מה זה, אני אשתה עליך כוס יין".

3. מהכרעת הדין עולה, כי הצדדים בבית משפט קמא לא חלקו על כך, שהמערער קילל את המתלונן ואמר לו לאחר מכן דבר מה. עיקר המחלוקת הייתה בשאלה מה בדיוק המשפט שנאמר על ידי המערער ותוכנו, למי נאמר, והאם נאמר באופן מכוון למתלונן. בהקשר זה, הודה המערער כי אמר את המשפט "יפרח הבן זונה הזה אני השתחררתי עוד נשתה היום ביחד לחיי בעזרת השם" במקום ובזמן הרלוונטי, אך טען כי לא מדובר באיום.

4. לאחר שנתתי דעתי למכלול החומר שבפנינו, הגעתי למסקנה כי יש לקבל בחלקו את הערעור על הכרעת הדין, בכל הנוגע לעבירת האיומים, ולדחותו ביחס לעבירה של הפרת הוראה חוקית.

5. הראיות העיקריות שהובאו על ידי המאשימה לביסוס אשמתו של המערער בעבירת האיומים היו עדויות של המתלונן;

השוטרת רס"ר יעל ביטון (להלן - השוטרת ביטון); השוטרת רס"ר יריב דהאן (להלן - השוטרת דהאן); ושני אנשי שב"ס, מר שירן ברוך (להלן - מר ברוך), ומר אבשלום מלכה (להלן - מר מלכה).

6. בהכרעת הדין, עמד בית המשפט קמא על פער בין עדות המתלונן ובין עדויות מר ברוך ומר מלכה, לעניין תוכן דבריו של המערער באירוע נשוא כתב האישום (ראו בפסקה 34 לפסק הדין). בית המשפט הוסיף וקבע כממצא כי בעת האירוע, המתלונן היה רחוק מן המערער, ולא היה יכול לשמוע במדויק את שנאמר (שם). על רקע זה, קבע בית המשפט כי "אינני מקבלת את גרסתו של המתלונן לעניין תיאור האירוע". מדובר בקביעה עובדתית של הערכאה הדיונית, המבוססת על התרשמות בלתי אמצעית מן העדות. אין מדובר באחד מן המקרים החריגים בהם עשויה לקום הצדקה להתערב בקביעה זו, ואף המדינה אינה טוענת אחרת.

7. בהקשר זה אוסיף, כי השוטרת ביטון העידה, כי מיד אחרי האירוע המתלונן הגיע לרכב המשטרתי בו הייתה באותה עת, וסיפר לה את שאירע. דבריה תאמו את גרסת המתלונן לעניין תוכן דבריו של המערער באירוע. ברם, משבית המשפט לא ראה לסמוך על עדותו של המתלונן לעניין זה, אין בעדותה של השוטרת ביטון, אשר לא יכלה להעיד מכלי ראשון על תוכן הדברים, כדי לבסס ממצא עובדתי ביחס לתוכן הדברים שנאמרו באירוע על ידי המשיב.

8. נותרו, אפוא, עדויותיהם של מר ברוך ומר מלכה, אשר העידו מטעם התביעה. מר ברוך, אשר היה מפקד צוות ליווי עצורים של שב"ס בעת האירוע, העיד כי המערער אמר למתלונן "אני השתחררתי, קילל אותו, אמר לנו^[1] אנחנו עוד נשב ביחד, יא בן שרמוטה, משהו כזה" (בעמוד 10 לעדותו). אשר למר מלכה, הלה שימש כסוהר מלווה בעת האירוע. הוא העיד כי המערער יצא לכיוון פתח היציאה של הרכב בחצי גוף וצעק לעבר לשכת התביעות המצויה בסמוך למקום האירוע "יפרח יא בן זונה, השתחררתי אני אראה לך, אנחנו עוד נשב ביחד" (בעמוד 17). בחקירתו הנגדית מסר, כי המערער אמר לו "משהו כמו 'יום יבוא ונשב ביחד'" (בעמוד 18). לדברי העד, המתלונן התקרב למקום ושאל את המערער "אתה מאיים עליי" (בעמוד 18). המערער השיב "כן אני מאיים עליך".

9. יש ספק אם הדברים אותם תיאר מר ברוך עונים להגדרה החוקית של איום, המחייבת הוכחה של איום "בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם" (סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977). בהקשר זה, ספק בעיניי אם על פי מבחן האדם הסביר, תוכנם של הדברים ברור דיו על מנת לבסס איום (למבחן האמור, ראו ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל פ"ד (מג(3) 373 (1989)), בעמוד 378 לפסק דינו של כב' השופט א' גולדברג; רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל פ"ד ס(4) 96 (2006)), בעמודים 107 - 108 לפסק דינה של כב' השופטת ד' ביניש). בה בעת, בכל הנוגע לדברים עליהם העיד מר מלכה, "אני אראה לך", בצירוף המלים "אנחנו עוד נשב ביחד", עולה איום בפגיעה שלא כדין במתלונן. הפער בין הדברים מקשה לקבוע, כממצא מעבר לספק סביר, כי המערער אכן אמר באירוע דברים המהווים איומים במובנם החוקי. הדברים אמורים ביתר שאת בשים לב לכך, שבחקירתו הנגדית לא חזר מר מלכה על עדותו, לפיה אמר המערער למתלונן באירוע "אני אראה לך".

10. אשר לעדותו של מר מלכה לעניין דבריו של המערער למתלונן כי הוא מאיים עליו, הרי שהמתלונן עצמו לא מסר על דברים מעין אלה שאמר לו המערער באירוע (ראו הודעתו ת/2, שהוגשה במקום עדות ראשית). אדרבא, המתלונן

מסר בהודעתו האמורה כי לאחר ששמע ממרחק של כ- 10 מטרים את צעקותיו של המערער, התקרב לכלי הרכב של השב"ס, על מנת "להבין מה בדיוק הוא רוצה אך לא הספקתי" (בעמוד 3). מכך עולה, כי בניגוד לתיאור של מר מלכה, כלל לא התקיים דיאלוג כנטען בין המתלונן ובין המערער. אוסיף, כי אילו היה מתקיים דיאלוג בין המתלונן והמערער כפי שתיאר מר מלכה, יש להניח כי המתלונן, אשר ניכרת מעדותו רגישות גבוהה לאיומים מצידו של המערער, היה מעיד על כך. העדר עדות כזו מקשה לקבל את גרסתו של מר מלכה. במצב זה, ומשבית משפט קמא לא השתית באופן ברור את ההרשעה על גרסה זו, אני סבור כי לא יהיה זה בטוח די הצורך לבסס עליהם ממצא כי נאמרו על ידי המערער באירוע דברים העולים כדי איומים.

11. בית משפט קמא ייחס משקל בהכרעתו גם לטון דבריו של המערער באירוע. עקרונית, ההידרשות למכלול הנסיבות בהן נאמרו הדברים תואמת את הלכתו של בית המשפט העליון (ראו בעמוד 109 לפסק הדין הנ"ל בעניין לם). עם זאת, התשתית לעניין זה במקרה הנוכחי אינה ברורה דייה. מן הקביעות בהכרעת הדין עולה, כי דבריו של המערער באירוע נאמרו בצעקות. צוטטה עדות לפיה המערער הוציא חלק מגופו מן הרכב בו היה, על מנת לומר את הדברים. הדברים כללו ניבולי פה כאלה ואחרים. בית המשפט גם עמד על קשר מורכב בין המערער ובין המתלונן קודם לאירוע, על רקע תלונות שהגיש המתלונן נגד המערער בשל ניקוב צמיגים וניפוץ רכבו של המתלונן, ותלונה של המערער כנגד המתלונן על אלימות. בית המשפט הזכיר גם את העובדה, שדקות קודם לאירוע התקיים דיון שיפוטי, בו ניתנה החלטה שיפוטית על הרחקתו של המערער מן המתלונן. ברם, כל אלה אינם מלמדים בהכרח על תוכן או כוונה לאיומים שלא כדין על המתלונן, וזאת להבדיל מביטוי של תרעומת או כעס, על רקע היחסים המורכבים בין השניים.

12. בית משפט קמא נדרש גם לכך, שמעדותה של השוטרת ביטון עלה כי המתלונן חש מאוים באירוע. ברם, לנתון זה לא ניתן לייחס משקל מכריע. ראשית, עמדתי על כך שבית המשפט לא ראה לסמוך על גרסת המתלונן ביחס לדברים שנאמרו על ידי המערער באירוע, ומכאן כי תגובתו הסובייקטיבית לדברים שקלט

אינה יכולה להוות נתון ראייתי אמין עליו ניתן להשתית ממצא במקרה זה. שנית, בית המשפט העליון פסק, בדברים שצוטטו בהסכמה בפרשת ליכטמן הנ"ל, כי "לא רגישותו או אטימותו של מי שהדברים היו מכוונים אליו, הן שקובעות אם יש בדברים משום איום אם לאו".

13. נתתי דעתי גם לכך שבית משפט קמא דחה את גרסתו של המערער, ולא נתן בה אמון. בתוך כך נדחתה הגרסה, לפיה דבריו של המערער באירוע כלל לא היו מכוונים לעבר המתלונן. עיינתי בסרטונים שהוצגו בבית משפט קמא (ת/3, ת/4), עליהם סמך בית המשפט בהקשר זה. לאחר העיון האמור, קביעותיו של בית המשפט בהקשר זה מקובלות עליי. עם זאת, אין בהן כדי לאיין את הספק שנוצר ביחס לתוכן דבריו של המערער באירוע, ובעיקר בשאלה אם הם מגבשים איומים במובנם החוקי.

14. בסיכומם של דברים, חומר הראיות מצביע על חשד משמעותי כי נאמרו על ידי המערער דברי איום באירוע נשוא כתב האישום. אין להוציא מכלל אפשרות, כי הראיות מצביעות, במאזן ההסתברויות, על השמעת דברים כאמור. עם זאת, עולה מן הראיות ספק סביר ביחס לעובדה זו. משכך, אציע לחבריי לקבל את הערעור ביחס לאישום זה, ולבטל את הרשעתו של המערער בעבירת האיומים.

15. אשר לעבירה של הפרת הוראה חוקית. בחלק זה של הכרעת הדין לא מצאתי כל עילה להתערב. מהודעתו של המתלון עולה, כי קרב לכלי הרכב של שב"ס, בו היה המתלון, לאחר ששמע את צעקותיו של המתלון לעברו. מקובלת עליי מסקנתו של בית משפט קמא, המבוססת על עדויות הסוהרים, כי המערער הרים את קולו לעבר המתלון כך שזה יוכל לשמוע את דבריו. הגם שבית המשפט לא ראה לסמוך על גרסת המתלון לגבי תוכן הדברים שנאמרו, גרסת המתלון כי שמע את הצעקות, התקרב לכלי הרכב של שב"ס על מנת להבין מה רוצה המערער, אך לא הספיק, נתמכת בצפיה בסרטון ת/4. הפנייה של המערער למתלון עולה גם מעדותו של מר מלכה, על כך שהמערער נקב בדבריו בשמו של המתלון ("יפרח"). היא עולה גם מן הקללות בהם עשה המערער שימוש. במצב דברים זה, יש בסיס לקביעת בית משפט קמא, כי המערער הפר את ההוראה החוקית שנקבעה לעניין אי יצירת קשר במישרין או בעקיפין עם המתלון. מסקנה זו עומדת בעינה גם נוכח המרחק של כ - 10 מטרים שהיה בין מכונית המשטרה ובין המערער בעת שהחל לצעוק לעבר המתלון, כעולה מצפיה בסרטון. אין במרחק האמור כדי לשלול מעיקרן את מכלול העדויות שנשמעו לעניין זה, כפי שפורטו.

16. התוצאה של כל האמור היא, כי אציע לחברי לקבל באופן חלקי את הערעור על הכרעת הדין, במובן זה שההרשעה בעבירת האיומים תבוטל. נוכח תוצאה זו, אציע להחזיר את התיק לבית משפט השלום, על מנת שיגזור מחדש את עונשו של המערער, נוכח גריעתה של עבירת האיומים מן העבירות בהן הורשע.

**עודד שחם,
שופט**

השופט א' פרקש, נשיא (בפועל)

מסכים אני למסקנתו של חברי, השופט עודד שחם (בסעיף 13 לחוות דעתו), כי על פי הראיות שהיו לפני בית משפט קמא, קיים ספק באשר לתוכן האמירות שצעק המערער לעבר המתלון והאם הן עולות לכדי איום במובן החוקי.

אוסף, כי בכתב האישום הואשם המערער כי אמר למתלון "יאיר רימר משוחרר, אתה עוד תראה מה זה, אני אשתה עליך כוס יין" (ההדגשה אינה במקור - א' פ'). דברים אחרונים אלו, אשר יכול ומהם משתמע איום, אם כי איני קובע מסמרות לכך, נאמרו על ידי המתלון בהודעתו (ת/2, ש' 7) שעליהם חזר במענה לשאלת בית המשפט במהלך עדותו בחקירה נגדית כשקראם מתוך ההודעה (פרו' עמ' 14, ש' 1 - 4). כאמור, בית משפט קמא לא מצא לאמץ את גרסת המתלון, ומכל מקום לדבריו אלו לא נמצאה תמיכה בעדויות של העדים שעליהם סמך בית המשפט את הרשעתו של המערער בעבירת האיומים. משכך, גם מסקנתי היא בנסיבות אלו קיים ספק שהמערער זכאי ליהנות ממנו.

**אהרון פרקש, נשיא
(בפועל)**

השופט מ' דרורי, סגן נשיא

עמוד 4

קראתי בעיון את חוות דעתו של חברי, כב' השופט עודד שחם.

בעת הקריאה הראשונית של הכרעת הדין, חשבתי, תחילה, כי היא מבוססת, ואין להתערב בה.

משראיתי את ניתוחו הדקדקני והמפורט של חברי, ובשים לב לכך שבית משפט קמא, ששמע את העדים, כתב שאינו יכול לבסס את ההרשעה על עדות המתלונן (ובקביעות כאלה, אין אנו, כערכאת ערעור, נוהגים להתערב), הרי שמכלול הראיות החיצוניות מביאות אותי למסקנה כי אם בתיק אזרחי היה המדובר, הייתי קובע כי היו איומים, שכן הכף נוטה לעבר מעל 51%. אך, מאחר ובהליך פלילי - גם בעבירה של איומים - הנטל על המדינה הוא לשכנע כי הראיות הינן מעבר לספק סביר, מקובלת עליי מסקנת עמיתי, כב' השופט עודד שחם, כפי שהסביר אותה בטוב טעם, כי המדינה לא עמדה ברף הגבוה האמור, והתוצאה, ככל שמדובר בעבירת האיומים, היא זיכוי מחמת הספק.

אני מסכים להותרת ההרשעה על עבירת הפרת הוראה חוקית, כאמור בפיסקה 13 של פסק דינו של חברי.

אני מסכים להערות הנשיא.

משה דרורי,
שופט
סגן נשיא

לפיכך הוחלט לזכות את המערער מעבירת האיומים.

התיק יוחזר לבית משפט קמא לגזור את עונשו של המערער בעבירה של הפרת הוראה חוקית.

המזכירות תשלח העתקים לבאי כוח הצדדים.

ניתן היום, י"ב תמוז תשע"ו, 18 יולי 2016, בהעדר הצדדים.

עודד שחם, שופט

**משה דרורי, סגן
נשיא**

**אהרון פרקש, נשיא
(בפועל)
[אב"ד]**

[1] בהמשך עדותו (בעמוד 11) ציין כי הדברים נאמרו "לשוטר", היינו, למתלונן.